

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УЧБОВИЙ ПРОЦЕС

Смірнова К.В., доцент

Одеський державний екологічний університет

В сучасних умовах підготовка майбутніх науковців повинна починатись з першого курсу навчання студентів у вищому навчальному закладі, що дозволить розвивати у студентів здатність до творчості, інновацій, самостійності та активізувати наукову діяльність студентства. Інтеграція наукової діяльності студентів із навчальним процесом забезпечує можливість підготовки висококваліфікованого фахівця з одночасним формуванням конкурентоздатної особистості [1]. Саме такий підхід використовується в Одеському державному екологічному університеті, зокрема, на кафедрі менеджменту природоохоронної діяльності.

Серед основних форм наукової діяльності студентам пропонується участь у:

- роботі протягом навчального року студентського наукового гуртка «Актуальні проблеми менеджменту в умовах ринкової економіки» (для 1-4 курсів) та студентського наукового семінару «Менеджмент в сучасних умовах господарювання» (для магістрів 5-6 курсів) із підготовкою наукових доповідей на запропоновану тему та обговоренням із аудиторією слухачів у формі круглого столу;

- щорічних студентській науковій конференції та конференції молодих вчених ОДЕКУ, формою участі у яких є підготовка доповіді разом із науковим керівником та виступ на конференції з подальшою публікацією тез доповідей. Так, у 2014 році у конференціях прийняли участь 19 студентів та 12 магістрів, серед яких ряд студентів готували по кілька виступів, а кращі доповіді були відібрані для підготовки до публікації наукових статей;

- Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, участь у якому є обов'язковим елементом наукової роботи магістрів. Роботи переможців I туру конкурсу за напрямом «Менеджмент» направляються для участі у II турі в базовий ВНЗ вже на рівні країни. Так, у поточному навчальному році в I турі конкурсу прийняли участь 7 магістрів, а робота переможця, який посів 1 місце, направлена на розгляд конкурсної комісії II туру конкурсу;

- Всеукраїнській студентській Олімпіаді за напрямом «Менеджмент», яка проходить у два етапи, а переможці першого етапу мають змогу змагатись на рівні країни;

- конференціях, симпозиумах, дебатах, круглих столах університетського, всеукраїнського та міжнародного рівня з метою підвищення наукової підготовки та обізнаності студентів. Так, у березні 2015 року в ОДЕКУ за ініціативою викладачів кафедри менеджменту природоохоронної діяльності в співпраці з Сумським державним університетом пройшли семінар та круглий стіл в рамках проекту Єврокомісії ім. Жана Моне «Досвід ЄС в формуванні сталого розвитку в Україні», за результатами яких найбільш активні учасники (15 студентів кафедри) отримали сертифікати програми Жана Моне.

Залучення студентів до наукової діяльності на всіх етапах навчання дає змогу виховувати творче відношення до майбутньої професії через дослідницьку діяльність; навчати студентів самостійно вирішувати поставлені завдання; сприяти реалізації результатів наукових пошуків через публікації та апробацію на практиці; мотивувати до наукової роботи та допомагати в оволодінні науковими методами аналізу та пізнання; розвивати інтерес до наукових досліджень і творчого освоєння навчального матеріалу; виявляти та відбирати найбільш здібних студентів для здійснення подальшої наукової діяльності та навчання в аспірантурі тощо [2].

Водночас, залучення студентів до наукової діяльності є значущим лише для певної частини студентства, що мають особливі здібності до наукової роботи, бажання реалізувати себе в майбутньому в якості вченого. Тому, для активізації ініціативи студентів щодо наукової роботи слід залучати певні мотиватори, серед яких можна запропонувати такі:

- створення Дошки студента-науковця, де будуть висвітлюватись поточні події у науковій роботі та досягнення у дослідженнях студентів університету;

- надання студентам фінансової підтримки університетом для участі у конференціях, семінарах, симпозиумах у інших регіонах, країнах;

- формування системи заохочень матеріального і нематеріального (дипломи, грамоти, дошки пошани) характеру;

- впровадження ігрових форм науково-дослідної роботи студентів за запропонованою тематикою з формуванням команд (наприклад, ігри «Що? Де? Коли?», «Брейн-ринг» і т.п.), що є більш цікавою формою для студентства;

- розповсюдження інформації про фонди, що здійснюють грантову підтримку наукових досліджень студентства та молодих вчених;

- запрошення для проведення різноманітних заходів (круглі столи, семінари, дискусійні клуби, дебати за визначеною тематикою) спеціалістів з наукового та бізнес середовища тощо.

Всі існуючі та запропоновані заходи дозволять підвищити зацікавленість студентів та спонукати їх до наукової роботи та водночас створити фундамент для розширення знань і досвіду, відійти від лише формального ставлення до наукового процесу, поєднати навчальний та науковий процеси в єдиний цикл, який сприятиме формуванню висококваліфікованого та конкурентоздатного фахівця.

Список використаних джерел

1. Чорновол-Ткаченко О.О. Науково-дослідницька діяльність студентів у ВНЗ України: зміст та завдання [Електронний ресурс] / О.О. Чорновол-Ткаченко. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/4930/2/O.O.%20Chornovol-Tkechanko.pdf>

2. Шляхи активізації науково-дослідної роботи студентів Мукачівського державного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://msu.edu.ua/2014/05/shlyahy-aktyvizatsiji-naukovo-doslidnoji-roboty-studentiv-mukachivskoho-derzhavnoho-universytetu/>